

צבי

יכתוב שרה דמתקריא הינדל. וכתב על זה, ומינה לא יזוע. הרי שהקפיד לכתוב דוקא דמתקריא.

והנני רוצה לעורר שבימים הללו שכיחי הגיטין של יהודים מגרמניא שאצלם שם הלעז הוא שם העצם, [צריך] לדקדק ולכתוב דמתקרי ולא המכונה, כמסקנת גדולי הדור שהחליטו כן.

ובנדון פתקאות, הרי יש לפני כת"ר שלשה חתימות שלנו, יחא זה במקום פתקאות.

בכבוד רב ובברכת גמור"ט לשנת גאולה וישועה קרובה,

צבי פסח פראנק

ביש לו בנים וולתו ג"כ כשר באם שנכתב בן פלוני. ושם באות י"א מביא עוד בשם גט פשוט [סי' קכ"ט ס"ק קכ"ו] בשם שכתו, אם כתבו שבתאי, כשעת הרחק יש להכשיר הגט, לפי דשם שבתאי אינו מצוי בינינו ועל כן כל הרואה את הגט יודע לו כי זהו גט של שבתאי, ויזלו בטעות. והגאון הנזכר מסכים שדברים הללו נכונים.

ובספר גט מסודר שהוא מומחה בשמות גיטין, מביא שם אייגען, וכגופן שלהם כותב שם זה, וזה כמעט כמו שנכתב בגט הנזכר. ובעיני יפלא על זה שכתב בלה"ק בכחב שלנו אייגען, שזה לא מחאים למה שכתוב בגופן שלהם.

מכל הנזכר נראה דיש להתיר העגונה. ואם כת"ר מסכים, מצטרפנא ג"כ להתירה מבלי ציגון. ויש לי עוד לדבר בזה, אבל מפני חולשתי אקצר ואומר שלום. והשי"ת יחלימהו ויחזקהו ועל משמרתו יעמוד עד עמוד כהן לאורים ב"ב.

כעתירת דר"ש ולא זו מחבבו,

צבי פסח פראנק

הוספה ממקום אחר בכתבי רבנו

עוד ראיתי בחסד לאברהם תנינא בסוף סימן ג"ה שכותב לענינינו, דבבעל שהמיר מכל שכן די"ל דאדעתא דהכי לא קידשה נפשה. וכן נראה דבנידון דידן שנשתגע ואין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת, שזה ג"כ גרוע ממוכה שחין ויש לנו לומר דאדעתא דהכי לא קידשה, ויש לדון דנתבטלו הקידושין למפרע, וכמו שכתב הרד"ך [בית ט'] דאף רש"י [בתשובה, הובאה במרדכי פ' התולך סי' כ"ח - כ"ט] דפליג עם מהר"ם להתיר בכ"הג דהיבם מומר, היינו דווקא שיעשו כאן ואפשר להם לרור יחד, אבל במשוגע אי אפשר לדור והוי כמומר שאינו כאן כלל ולכן יש להתירה.

ובכ"ר הראוני ספר אור גדול [להגדול ממניסק, סי' ל"ז, דף ק"ה ע"ב] דמחדש סברות להקל, ואומר דבזמננו אף בשינה שמו ושמה אף להפוסלים בשינוי השם מ"מ בזה"ז כשר לכ"ע.

סימן קלג

בעובדה ששינו קצת בשם הבעל והוא מקום עיגון

יוצר החסמה

יום א' י"א אייר תש"ז.

הר"כ ידידי הגאון הגדול וכו'

מוהר"ר רבי ראובן כ"ץ שליט"א,

הרב הראשי לפ"ת והגליל.

אחרי השלום והברכה כראוי לכת"ר.

היום עיינתי בדבר הגט שנכתב בו שם הבעל אויגען בן מקם, ואחרי זה אמר הבעל כי שמו עגאן, ואחרי שקיבלה את הגט נפרשה דעתו של הבעל, וזה מזמן רב שהוא נמצא בבית חולו רוח בעיר עכו. ובהיות שיש כאן ענין של עגון גדול, זה מחייב להכנס ולחתור ולמצוא צד חיתר לעגונה.

הנה בספר עין יצחק להגאון מקאונא [ח"ב סי' כ"ד ענף א'] מביא תשובת מהר"ם פאדוה בס"ל ל"ה שהביא בשם המרדכי הארוך [גיטין סי' שניד], דגם אם לא כתב שם המגרש כלל, ג"כ כשר, מאחר שידוע שאין לאביו בנים אחרים אלא זה בלבד. וזה ולא מהרשב"א [בתשובה, הביאה הב"י ריש סי' קכ"ט], שהוא פוסל בדלא נזכר שם המגרש עצמו.

ובענין יצחק מסיק שם כי העיקר כמהר"ם פאדוה והמרדכי דסגי בזה. ומוסיף עוד, דאפילו